

מפלגת פועלים סוציאליסטים בא"י (פועלי-ציון).

מהאספה הכללית

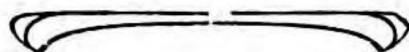
(כ"א—כ"ג תשרי תר"פ).

פתיחה י. הלדי.

לריאורגניזציה של המפלגה הסוצ. בא"י

י. מאירזון.

הוצאת הועה"ז של מ. פ. ס. בא"י (פוע"צ).

פ ת י ח ה.

פּוֹתָחִים אֵנוּ אֶת הָאִסְפָּה בְּמִצַּב רוּחַ מְדוּכָא. חֲסִרִים
בִּינֵינוּ מְנַהֲיֵי מִפְּלִגְתָּנוּ מֵאֵז. הֵם יָחַד עִם הָרֹב הַגָּדוֹל
עִזְבוּ אֶת הַמְּפִלָּגָה, וְנִשְׁאַר רַק מַעוֹשׁ קִטְן וְחֵלֶשׁ אֵךְ נֶאֱמָן
רַעֲיוֹנוֹ וְלִשְׁאִיפּוֹתָיו.

בִּשְׁעָה שֶׁל הַתְּרוֹמָמוֹת רוּחַ לְאוֹמִית, תְּקוּוֹת גְּדוּלוֹת
וְהַתְּעוֹרְרוֹת לַפְּעוּלָה צְבוּרִית כְּבִירָה עָלָה וְהַתְּעוֹרֵר גַּם רַעֲיוֹן
הָאֲחוּד, וּבְמִצַּב רוּחַ זֶה וּבַחֲפִזּוֹן גָּדוֹל, טָרַם הַסְּפִיקוֹ לְבָרֵר
אֶת הַהֲצָעָה מִכָּל צַדְדֶיהָ נִעְשָׂה הָאֲחוּד לְעוֹבְדָה. לֹא רַק
בְּמִרְכְּזֵי הַפּוֹעֲלִים הִקְדִּישׁוּ לְבָרֹר הָעֲנִין מַעַשׂ מְאֹד זֶמֶן וּמִרְץ
אַלֹּא גַם הַחֲבָרִים שֶׁבְּגִדּוּדִים לֹא הָיָה סְפּוּק בִּידֵם לְדוֹן
עַל הַדָּבָר בְּכֹבֶד רֹאשׁ. שֵׁם גַּם בַּחֲרִית הַצִּירִים לוֹעִידָה
נִעְשָׂתָה בַּחֲפִזּוֹן גָּדוֹל מִסִּבַּת חֵשֶׁשׁ אֲחוּר הַרְשִׁיוֹנוֹת.

„פֹּה אֶחָד נִתְקַבְּלָה הַצָּעָה הָאֲחוּד בּוֹעִידַת פּוֹעַ"צ",
מִכְרִיזִים מְנַהֲיֵי הַהִתְאָחֲדוֹת, אֵךְ לֹא טָרְחוּ הַחֲבָרִים לְהִתְכַּוֵּן
וּלְרֹאוֹת וּלְדַעַת כְּמָה מֵהַצִּירִים הַתֹּאפְקוֹ מִלְּחֻוֹחַ דַּעַה וְלֹא
הִשְׁתַּתְּפוּ כָּלִל בַּהֲצָבָעָה. שׁוֹכְחִים הֵם כִּי רַב הָיָה מִסְפַּר
הַחֲבָרִים בַּמְּפִלָּגָה, אֲשֶׁר אִם לֹא הִתְנַגְּדוּ בְּאוֹתוֹ רִגַע אֵךְ
מִסְּקָפִּים הָיוּ כְּבֵר. אֵינָם רוֹצִים לְרֹאוֹת וּלְדַעַת אֶת מִצַּב
הָרוּחַ אַחֲרֵי הַוֹעִידָה שֶׁל אוֹתָם הַחֲבָרִים אֲשֶׁר שָׁלְחוּ אֶת
צִירֵיהֶם בְּתַנְאֵי שִׁיתְנַגְּדוּ לְבִטּוֹל הַמְּפִלָּגָה, וְאַלֶּה שֵׁנוּ דַּעַתָם
כְּבֵר בּוֹעִידָה גּוֹפֵא.

הברים בודדים אלה נשארו מהוץ להתאחדות
מדוכאים אך תקיפים בדעתם לשמר על העמדה בכחותיהם
החלשים. הם נספחו אל קבוצת הפועלים אשר בימים
הקרובים אחרי ועידת האחד מצאו עוז בנפשם לצאת
מתוך ההתאחדות אחרי מסירת גלוי דעת באספה כללית
(בירושלים) והם יחד את הפועלים הסוצ., אשר גם קודם
צר היה להם בתוך מפלגת פוע"צ, הבינו שעליהם להתארגן
ולהגיה יסוד לקיום מפלגה סוצ. רדיקלית בארץ, וכך
נוצרו „קבוצות הפועלים הסוצ. בא"י".

מועצת צירי הקבוצות האלה החליטה לגשת לקומם
את הריסות המפלגה ולשם זה נקראה אספה זו.
במשך זמן קיום הקבוצות הספקנו לברר לעצמנו,
ובמדה ידועה גם לקהל הפועלים הקרוב אלינו (ע"י הרצאות
פומביות), את עמדתנו ביחס לתנועת הפועלים בעולם,
לתנועה הציונית הכללית ושאיפותיה הקונסרבטיביות וגם
ביחס לשאלת השפות, הערביים וכו'. בדרך זו אשר סמנו
הקבוצות צריכה ללכת גם המפלגה המחודשת, עלינו
להפיץ את רעיונותינו בחוץ צבור הפועלים והמוני העובדים
בארץ ולהשפיע ברוחנו גם בתוך הסתדרויות הפועלים
הקימות. ובטוח אני שנצליח בעבודתנו זו ומפלגתנו תתפס
מהר את המקום הראוי לה גם בארצנו. כי מרובים הם
חברי פוע"צ האומרים לנו: הסתדרו ואנו נבוא אחריכם.

לריאורגניזציה של המפלגה הסוציאליסטית בא"י.

(קטעים מהנאמר באספה הכללית).

— — — תכסים מקובל הוא אצל מנהיגי הפועלים
כאן לתאר אותנו, את ה„נוטים למפלגתיות“, כבני הגולה—
כאנשים אשר פניהם מכוונים תמיד רק כלפי חוץ, ואשר
את הכחות הפועלים בפנים אינם רואים וגם אינם רוצים
ואינם יודעים להעריך אותם כראוי.

להשתחרר מ„הגלותיות“ קראו כל אלה שקמו לבטל
את המפלגה הסוציאליסטית. ההכרה שאנחנו כאן שונים,
אחרים לגמרי „יהודי ארץ ישראל“, הביאה את המאחדים
לרעיון האחד המשונה, לרעיון העז להתוות מכאן דרך
בפני כל חברינו שבגולה. ברוח זה דברו החברים בכל
נאומי הפתיחה של ועידות האחד.

ואני בוחר באספתנו הראשונה ובראש דברי להגיד
להם שכל המליצה הזו על „המחיצות שהעלינו אתנו מן
הגולה“, על „שירי הגלות המפרידים“ ועל החלוציות המאחדת
יחד עם כל הפיוט הבא אחריה על: „חקרי הלב לפלגות
העבודה, אויר הארץ, אויר העבודה שאפפנו, העבודה

שתשלה אותנו, רצון התקומה שהשכירנו, השפה העברית
שנפתחה לפנינו ותכבשנו, האהבה והקנאה האחת, המרי
והכאב האחד והמלול המפלה*.) וגם כל הקריאות
הפטיטיות והנבואיות, לנער מעל שמלותינו את אבק הגולה,
אינם עושים עלינו כל רושם. אנו מקבלים את כל הלהג
הזה כפשוטי מלים בעלמא אשר מקומם בתוך כל
הפרזיולוגיה של ההידר ציונים, אך לא בינינו.

אנו מנערים באמת מעלינו את אבק פרחי מליצה
זו והננו מתבוננים בעין פקוחה, בעין בקרת בלתי משוחדת
בכל המעשים שנעשו כאן בכל צעדי התחיה שצעדנו כבר.
אנו יודעים להעריך את כל נסיונות השתחררות מעול
הגלות אשר נסינו כבר וגם את ה"חלוציות" אשר טפחנו
עד עכשיו, וברור לנו עד כמה לא הצליחו כל אלה,
עד כמה הזיקו כל אלה לתנועת הפועלים כאן וכמה
הפריעו להתפתחותו וחנוכו הפוליטי והחברתי של הפועל
העברי בארץ. לנו ברור שעוד הרבה הרבה שנים (אנו
איננו רואים את קצם) תהיה לנו הגלות, השמאה מקור
כחות חמריים ורוחניים, ובהבה ואמונה ומסירות אנו פונים
אל המעין אשר ממנו שאבנו עד עכשיו ואשר עוד גם
נשאב ונשאב ממנו, אל אותם חלקי העם אשר שירתם
תעשיר ותרומם את רוחנו, מהשבתם תפריה את רעיוננו
ותנועותיהם, וזה העיקר, יעודדנו למעשים גדולים לפעולה
אנרגית.

(*) ב. כצנלסון "אחדות העבודה".

— — — אני מספק בנחיצות לדבר עכשו. על עיקרי תכנית מפלגתנו. רציתי שיוכן גם למתנגדינו וגם לנו לעצמנו שאיננו עומדים בפני יצירת מפלגה חדשה. אנחנו צריכים לבאר רק מפני מה איננו יכולים לותר על קיום מפלגה סוציאליסטית בארץ, מדוע איננו יכולים להסתפק בהתאחדות ציונית סוציאלית". כי בעצם הן קרה למפלגת פוע"צ בא"י מה שקרה לכל המפלגות הסוציאליסטיות בכל ארצות הבל. בשנים האחרונות הופרע לגמרי, שלום הבית במשפחת הפועלים הסוציאליסטיים. מלחמה גדולה וקשה התלקחה לא רק בין המפלגות השונות, אלא גם בתוך כתלי כל מפלגה ומפלגה, מלחמה שגומרת בפרוד, בהתפלגות שמאל מעל ימין. ואותו דבר אך בשנוי צורה קצת קרה גם פה, כי בזמן אשר בכל העולם המתונים והם הרוב נשארים בתקסם ועומדים ומברזים בגאון: "הסוציאליזם, המפלגה ואנחנו חד הוא", והקצונים מברחים לפרש; הנה כאן כשהרגישו המתונים שעם הזרם הראשון של העליה החדשה תשמש הקרקע מתחת לרגליהם וכל עמדתם בחזקת סכנה, החליטו להתאחד עם הפועלים שאינם סוציאליסטים ושלא היו סוציאליסטים מעולם, ולא עמדו גם בפני משטוש צורת המפלגה וגם לא בפני בטולה הגמור, והמשמאלים, והם מעוט קטן וחלש, נשארו עומדים תוהים ומשתוממים, מפוזרים ומפרדים. אכן מהר הבינו כל אלה להתארגן ולהקבץ לקבוצות. ועכשיו אנו רואים אותם כשהם נגשים לקומם הריסות המפלגה ולבנותה על יסודות חדשים: על היסודות

אשר עליהם עמד כבר הרוב הגדול של מפלגה זו בחוץ
לארץ.

— — — שוב הזכרתי דבר המשמש אצל מתנגדינו
נשק נגדנו, מלה אשר בה מדמים הם לעשות אותנו
ללעג וקלס. "מיטאילים" היא המלה. כמו בכל העולם
כלו כך גם פה עומדים המתונים וטוענים: "מה ענין
שמאל וימין אצל מפלגה סוציאליסטית? הן המפלגה
הסוציאליסטית כלה שמאל היא, ומדוע נעשה לכם פתאם
צר בינינו?" הישרים והתמימים פונים בשאלת תהנונים
והמנהיגים המתמים בעז ובתוכחה: "אדרבא, הזכירו מה
מפריד בינינו? הן גם אנחנו סוציאליסטים!"

איננו חושבים שאנו בתשובתנו כאן נצליח יותר
מחברינו בחוץ לארץ כי גם השאלה וגם התשובה אחת
היא פה ושם.

אמנם המפלגה הסוציאליסטית מתהלת ברייתה
שמאל היא, כי ביסודה עמדה על העקר של מלחמת
המעמדות, של התנגדות גמורה למשטר הקים בלי כל
פשרות וכבוש השלטון בכח הזרוע באמצעות מלחמה
מהלטת. אך מהרגע שהמפלגה התחילה לתלות תקוות
רבות במרחמה הפוליטית, בפעולה הפרלמנטרית, התחילה
לנשות ימינה. במלחמתה ובפעולתה זו הכרחה להתכחש
לאט לאט לתכונתה הריבוליוציונית, להעלים אותה מן
העין ולהשאיר אותה בצל. ברדיפה אחרי קולות, בוחרים
ולהשגת רוב התחילה לנשות לותורים ולפשרות עם המשטר
הקפיטליסטי.

בפעולתה זו, אמנם, עשתה הרבה נפשות למפלגה גם שלא מתוך מעמד הפועלים. אך גרים אלה היו קשים מאד לגוף הקבוץ הסוציאליסטי; כאבן מעמסה היו אשר הכבידו עליו בדרכו הריבוליוציונית. עיי, "ספחת" זו. המפלגה כאלו הגישה את ידיה ורגליה לנחושתיים. וערב רב זה הפך מהר מאד את המפלגה הסוציאליסטית הישואפת לבשל לגמרי את המשטר הקיים למפלגה המסתפקת בתקונים, בריפורמות של המשטר הקפיטליסטי. על פיה עוד נשאה את הלחונגים הריבוליוציוניים, אך בתוכה כבר התכחשה להם. אמנם, תמיד נמצאו אנשים בתוך המפלגה, אשר צעקו חמם על זה, אך שומעים רבים לא היו להם שם. אך הנה באו מאורעות העולם ודבריהן את המפלגה לגלות את פרצופה האמתי.

בשתיים נבחנה המפלגה הסוציאליסטית: במלחמה ובמהפכה שבאה אחריה.

בזעף וסער באה המלחמה לעולם, כסופה, כרעם ביום בהיר ובהרף עין, בטרם הספיקו האנשים אשר רגש בלבם לשקל ולבחן, הטוב או רע ולדעת את המעשה אשר יעשו הם, והנה קול דמי אחים צועקים כבר אליהם מן הארמה. והדם מבלבל את ההגיון, משכר את החושים, מעורר את האנסטינקטים הפראים, את החיה שבאדם זקורא לנקמה. וגם המפלגה הסוציאליסטית באה במבוכה. רגע עמדה במפקפקת אך מהר הפילה עצמה לתוך זרועות השוביניזם הכי שפל. היא קפצה לתוך ים קנאת ושנאת העמים הזועף, אך לא להשקישו ולהבקיעו אלא להעסיקו,

להגביר זעף וסער ולהגדיל המדורה. והשטן האורב לנשמת הסוציאליזם כבר דמה לחוג את נצחוננו. הוא שרק כבר ללצניו לעוזריו—תופשי העט השונים—וקרא להם להתחיל ברקודם על קברי הסוציאליזם והבין-לאומיות; והנה קמו גואלים ועלו מושיעים לאדיאל הפרולטרי, אשר מסרו את נפשם על קדוש שמו, על שלמותו ועל טהרותו. בדברי אני מתכון רק לקרבנות הגדולים, לאברות היקרות והחביבות, אברות שאינן חוזרות לתנועה הסוציאליסטית ולאנושיות כולה—כז'ורס וליבקנכט. אני מדבר על עשרת האנשים הצדיקים אשר קמו במפלגות הסוציאליסטיות לארצותיהם, אשר בשבילם נשא ונסלה לכל העדה הסוציאליסטית. אלה הם עשרת הסוציאליסטים אשר קמו לא רק בדומה הרוסית, אלא גם במולדת הסוציאליות הפהלמנטרית—בגרמניה, אותם עשרת או שתי עשרות הצירים ה"אונאבהענגיגע" בריכסטג הגרמני, אשר העיזו בתוך כל ההתלהבות הפטרוטית להגיד ברור "אשמנו", ולא להסכים לתקציב המלחמה.

ואז ידענו כי יש ימין ויש שמאל גם במפלגה הסוציאליסטית.

ואבן בחן שניה, אשר העמיקה עוד יותר את הקרע, את הפרוד בין הרב המתון והמעוט הקצוני, בין "הגרים", אשר עוד טרם נתקו מלבם את כל הקשרים המקשרים אותם לעולם הישן, ובין הסוציאליסטים המוכנים לשנויים עקריים ויסודיים בחיי החברה—היתה המהפכה.

המשמאילים נוכחו עוד מעצם יחס המפלגות הסוציאליסטיות למלחמה שאין תקוה לתנועה הפרוליטרית מהפעולה הפרלמנטרית, הם ראו אשר אין דרך אחרת לפרוליטריט מלבד המלחמה הריבולוציונית, הם ראו: הנה המלחמה הטילה את האנושיות לתוך ים של צער, עני, יתמות וכליון, הם ראו הנה האנושיות הממושכה והממורטה התחילה להתעורר מתרדמתה אחרי ארבע שנות מלחמה, ובפקחה את עיניה מצאה את עצמה עומדת על עברי פי פחת. נגלתה לעיניה השוחה העמוקה, אשר כרו מנהיגיה לרגליה. היא מצאה את עצמה נדחפת ויורדת בחפזון גדול במדרון. ואין דרך לנשות ימין או שמאל, וגם לא לסגת אחורנית, ולמטה תהום פותח פיו לבלעה. ואותם האנשים אשר כל ימיהם החזיקו בדעה, שהאנושיות תגיע לסוציאליזם לא ע"י מהפכות פתאומיות לא ע"י קפיצות, ראו עכשיו שאין דרך הצלה אחרת לאנושיות הדוויה, מלבד שתאמץ את כל כחותיה האחרונים ותקפץ את קפיצת היאוש. והם מהרו לעזרת העם הנדכה ביותר שהתעתד לקפץ ראשונה (דרך מחנה האויב הם מהרו אליו, וזה הטאם ופשעם הגדול, אשר חבריהם לא יסלחו להם). הם מהרו לעזר ביריעותיהם, בכחם ובמרצם להצלחת קפיצת ההצלה הזו.

אך כאן הופיעו גם הגרים, ונסו לעצר בעם, אשר כמעט נתקו כפות רגליו מעל האדמה. בפרניציפים ובתורות הם דמו לכסות על הקשר, המקשר אותם לעולם הבורגני. במסוה של דמוקרטיות דמו לכסות על הכל. נשאלה נא

את פי העם אולי ישוב מדרכו" — צעקו הם. אך הסוציאליסטים לא נתנו כבר להאפיל על רעיונותיהם העקריים בדבר שהוא טפל להם. הם ידעו עכשיו לבאר גלוי שהדימוקרטיות הסוציאליסטית שונה לגמרי מהדימוקרטיות הבורגנית. הם ידעו לבאר גלוי שישנם שני מיני דימוקרטיות: אחת האומרת „עם העם, על ידי העם בעד העם" והשניה המתחילה בסוף הפסוק „בעד העם".

דורות שלמים החזיקו שליטי עולם את העם במחשך ובבערות. הם בנו גדרים וסיגים ושמרו שלא יחדר אל העם אור השכלה, מדע והכרה. ונקד מאד עכשיו לרמות את העם, ועל ידי העם לעשות מעשה שהוא באמת נגד העם. ולכן המצוה הראשונה של הדימוקרטיות הסוציאליסטית היא: „בעד העם", זו המדה אשר בה צריכים למדד כל מפעל דימוקרטי. ואם המעשה הוא נגד העם, אזי לא יועיל לכשר אותו גם אם נעשה על ידי העם.

ואם צריך עוד חזק וראיה שאין כל דמיון וקורבה בין הדימוקרטיות הסוציאליסטית והדימוקרטיות המקובלת, נמצא למדי גם בדברי המתונים, אשר דברו וכתבו בשעה שחשבו שהרגע המכריע עודנו רחוק. זכורים הם דברי ג. פליכנוב בוועידה של המפלגה הסוציאל-דימוקרטית בשנת 1903: „אלו נחוץ היה להצלת הריבולוציה להגביל אי איזה פרינציפ דימוקרטי, לחטא גדול היה נחשב מניעת הגבלה זו".

אך לא רק התיאוריונים הנה גם „אנשי המעשה“,
אלה העומדים עכשיו וקוראים לצבא זר שיעלה על
מולדתם בכדי „להציל את הדימוקרטיה ולהכניע את
הדקטטורה“, הנה גם הגדול ב„זוללי הדקטטורים“ א. בורציב
פנה בזמנו ע"י עתונו „Общее дело“, אל הממשלה
הזמנית ודרש ממנה: „שלהצלת רוסיה תחליט ותסכים
לדיקטטורה“*).

ברור שכל הצעקה: „הדימוקרטיה בסכנה!“ מעושה
ומזויפת היא ובאה רק לחפות על הבגידה השפלה. כי
סוציאליסטים יש דימוקרטיות אחרת, פוליטיקה דימוקרטית
אחרת וצורת שלטון ומדינה דימוקרטית אחרת — — —
דימוקרטיה המתחילה במלים „בעד העם“.

— — — בשתיים אלה שנבחנה בהם כל התנועה
הסוציאליסטית נבחנה גם המפלגה בא"י—נבחנה וגם נכשלה.
גם ביחסה למלחמה—בהפרת הניטרליות שלנו וגם בהערכת
המהפכה המתחוללת, בנטיה הברורה לצד ימין שבסוציאליזם,
לא במלים ולא בספרות אלא במעשה, בעמדה, בטקטיקה
ובפעולה הפוליטית.

לא נדבר עכשו על המכשלה הראשונה. כי הן אם
אמנם ביצירת הגדוד לא היתה לנו „אהבה וקנאה אחת“,
כדברי מליצי ההתאחדות, אך „המרי והכאב“ עכשו ודאי
משותף לכלנו. אמנם, כדאי היה רק להעיר, שבהתנדבות

(* גליון י"א, א' אוקטובר 1917.

השניה, בגליל, לא היה כבר כל תכן וכל ענין. מעשה זה נעשה בזמן שהגדוד נתרוקן כבר גם מהתכן שהיה לו בעת התנדרבות חברינו בהו"ל. אך, כאמור, הן שברי אלילים מונחים עתה לעיניהם, ולא עכשו הזמן לא רק להקניטם ולצערם בדברים, אלא גם לא לנחם את הראוי לנחמה בהם.

אך על הנסיון השני שנתנסה בו כבר ה"התאחדות הסוציאלית" ולא עמדה בו כדאי להתעכב. גם כאן איננו חושבים לחטט בפרטי מעשיה והתנהגותה הבלתי סוציאליסטית. אנו לוקחים את העובדה הבולטת וגם המענינת אותנו ביותר ברגע זה.

בהתלהבות, בעז' ובעקשנות רבה נלחמת "אחדות העבודה" בעד קריאת האספה המיסדת. אין מפלגה או חברה ביישוב שתהיה נאמנה לרעיון זה כמוה. תומך ומסיע נאמן היא מוצאת אולי רק בז'בוטינסקי. הם מגישים יד זה לזה ועומדים בתקף על המשמר, שלא יפגע חס וחלילה דמות האספה, שלא יפחית מי שהוא מערכה הפוליטי אף במשהו.

"אספת נבחרים ואספה מיסדת היינו הך", קוראים הם, האספה שתתאסף יהיה שמה איך שיקרא לה אך מטרתה היא "להניח יסוד לשלטון עצמי מדיני". ובשעה שיתר המפלגות והעסקנים מסתפקים במועט, ומדברים רק על "קביעת השתתפות הצבור הא"י בהנהלה" או ע"ד "יצירת ב"כ דימוקרטי", מדבר ז'. על "עשרת הדברות"

שהאספה תכריז וא. ה. מחכה „למסים אשר תטיל ולחוקים אשר תקבע“.

אך מה כל זאת מוכיח? האם כל הפעולה הזו אינה מעידה, שדברי ההתאחדות שיכים לאותו סוג הסוציאליסטים, שכנינו אותם בשם „גרים“, אשר כל הלזינגים הריבוליוציוניים משמשים אצלם רק פרזה לקשט בהם את הפרוגרמה ועצמם הם נשואים עבדים נאמנים לדימוקרטיות הדוגמטית, למשחק הפוליטי-הפרלמנטרי. כי האם לא צחוק ותומית פוליטיקנית היא דקרא דוקא בשם „מיסדת“ לאספה, אשר אין לה כל תקף וכח מוסרי או חוקי להכריח את מי שהוא לקבל את „עשרת הדברות“ אשר תקבע, או לשלם את אחד המסים אשר תטיל, או לקים את החקים אשר תחקק.

אך, הן מביטים הם עלינו כעל תמימים אשר נאמין, שהם חושבים באמת ליצור כאן מפעל דימוקרטי, שנאמין, אשר הם אינם רואים ואינם יודעים שגם בחירות דימוקרטיות אין לסדר בתוך צבור כישוב היהודי בא"י. הן תנאי ראשון לבחירות דימוקרטיות. הוא שתהיינה חפשיות; לא רק שוות ישרות חשאיות וכו', אלא גם חפשיות מכל לחץ חצוני צבאי או כספי. והישוב העברי בא"י הן כולו, כמעט בלי יוצא מן הכלל, חי תחת הלחץ הכספי של הכוללים האורתודוכסים או של יק"א הפלנטרופית או של ועד הצירים הציוני, והרי זה שולל למפרע אפשרות הבעת רצונו החפשי של הקהל.

ועוד—הדימוקרטיה הבורגנית דורשת, אמנם, שלא נשלל זכות דעה משום איש, מבלי להתחשב לאיזה מעמד הוא שייך. אך כאן הלא אין גם מעמדות, כאן הלא אין גם עדה, כאן הלא, כמו שהיה אומר הסבא: „אחאליאסטרע, אבעטלער האליאסטרע“. הלא רובו הגדול של ישובנו פוישט יד לנדבות, וחלק גדול של הנותרים— גם הוא אינו נקי מהלואות שאינן חוזרות, תמיכות ותקציבים, הבאים מחו"ל. ועם עני זה, המצפה לחסדי חו"ל יסדר לו פרלמנט והנהלה דימוקרטית משלו, ויהיה אדון לעצמו... ירושלים עיה"ק המקבלת 14 אלף לירה מדי חדש בחדשו מכספי החלוקה המחודשת כבר, היא תסדר לה בחירות דימוקרטיות, אזרחיה ילכו לקלפי, כאנשים דימוקרטיים הפשיים, בעלי רצון הפשיים...

והאם לא צחוק מכאיב לב הוא, כשב"כ המפלגה הסוציאליסטית עומד בפני הועה"ז ומראה על הבחירות בצפת (קהלה קדושה זו גם לא ידעה על דחית הבחירות לאספה המיסדת) ומסתיע בהם, כעובדה המוכיחה, שהעם שואף ליצירת ב"כ דימוקרטית, „והבעלי-בתים“, חבריו בועד, צריכים להזכיר לו כמה שקר, זיוף, מרמה וגנבת דעת—והעיקר, כמה שעבוד לגבאים, לממונים ולפקידים הבלט בפרוצידורה זו של בחירות. והאם יש לנו תקוה ויסוד לחשוב, שבאיזה מקום אחר תהיינה הבחירות חפשיות יותר וישרות יותר.

וגם—לא רק זאת — הגה עומדים ה„אזרחים“ מכל המינים וברחבות של „בעלי-בתים“, מכניסי אזרחים ורחבי-

לב הם מזמינים את בעלי הקפיטל מחוץ לארץ, שיבאו גם הם הנה ויתאזרחו גם הם כאן, כמוהם, וינצלו גם הם בכחם הרב את טוב הארץ, כמוהם. „אנא ואנא” קורא להם ז'בוטינסקי מכאן בקידה ובהשתחויה ובשם כל הישוב, ודאי... אבל אנחנו, שהנחנו בטוחים שאסון גדול יהיה לא רק בשבילנו, אלא גם בשביל כל הציוניות. אם א”י תפתח את זרועותיה לקבל את כל הספיקולנטים והמנצלים אשר הארצות המשתחררות הקיאו אותם מתוכם, שסכנה גדולה צפויה מהם לכל אשר נוצר כבר ואשר יוצר עוד כאן. אנו צריכים היינו להשמיע מכאן גם את הקריאה נולו גם הלשה): „אל תהינו!” אנו צריכים היינו להודיע להם מכאן, שאם לא נוכל לעכב בעדם מדעלות הנה, אך במלחמה נפגשם, שידעו ויזכרו, אשר לעולם לא ישכן שלום בינינו, וגם לפשרות אל יקוו. שידעו ויזכרו, כי גם כאן לא ימצאו מקלט בטוח לשללם.

ומי יודע לאיזה קול היו הם. „אנשי המעשה” נשמעים יותר—אם לקול האדיר, המזמין אותם „אנא ואנא”, או לקול החלש שלנו המזהיר אותם: „אל תהינו!”... ואם לא היה מתחיל אז חפוש דרכים אחרות. לא רק בציוניות הפרולטרית...

אך „ישבת אחים” זו שרנו עם כל הקהל הקדוש הזה: עם האזרח-הספיקולנט, האכזר המנצל, והרב, והמקובל, הממונה והגבאי תגיד להם אחרת, —תאשר להם רק את קריאת „אנא ואנא”. זו תספר להם, שכאן יש תקווה

שיגור עוד הזאב עם הכבש, שכאן יש עוד דבר המאגר את כל המעמדות ומשכין שלום ביניהם. וגם זאת לא לשכח, שהקוראים לאספה השכילו גם להגביל את זכות הבחירה של ההמון הרחב. אני מדבר על שלילת זכות הבחירה הפסיבית מהאנשים, שאינם יודעים את השפה העברית.

כל המלחמה, אשר נלחמו הסוציאליסטים בעד רכוך הגבלה זו אינה מעלה אלא עוד מורידה, וגם אין כל הגיון בחק המשונה הזה. כי האם לא אבסורד הוא זה שהבוחרים לא יבינו את שפת נבחריהם ולא ידעו, את איש ידברו שם. כי הן צדק מר נ. טורוב באמרו שבאופן זה יקבל הפרלמנט שלנו בעיני הבוחרים צורה של "קלייזל" אשר בו יושבים בטלנים ומשוחחים בלה"ק. ואדרבה—אלו נתקבל חק זה בשלמותו, הרי אז היה מתגלה רק, כמה רחוקים מן האמת כל הצעקות על דבר תחית השפה; היה מתגלה, שכל אלה הצועקים ע"ד השלטת השפה, עשו מעט מאד להפצתה בהמון, והרי אז לא היו יכולים גם בעזות מצח כזו לבאר לחברים שכחו"ל, שאין כאן הגבלה, שזו היא רק דרישה הגיונית שהנבחר יבין את שפת העם וידע את חיו.

אך כאן נגענו כבר בשאלה אחרת,—"שאלה חולה" או—יותר נכון—השאלה אשר עשתה אותנו לחולים, לנרגזי עצבים, אשר עצם הנגיעה בה מרגיזה את הרוחות ושוללת כל אפשרות של התבוננות אוביקטיבית. אני מדבר על שאלת השפות.

בזמן האחרון עמדה האינטליגנציה הא"ית במצב של מלחמה בנוגע ל"אידיש". מזוינת בכל הנשק שבידה, היא עומדת מוכנה לקרב וקוראת למלחמה. נגד מי? נגד ההמון החשוד, אשר היא חטאה לו חטא שאין לו כפרה, אשר אם למשפט—היא תאשם בפניו, מפני שפנתה לו עורף, בגדה בו ולא מלאה אף במעט את חובותיה אליו, ובמשך עשרות שנים השאירה אותו ללא אור מדע והשכלה, ללא עתון, ללא ספר ונאום.

ועוד—גם נגד העם הגדול, אשר באלפיו ורבבותיו

יתחיל לנהר ולזרם הנה מבית העני מהגלות, הטמאה.

בנוסחא הישנה הרוסית האריסטוקרטית עומדת היא

ומכריזא ומתירה בנו:—"Хамъ идетъ"—הבור בא, עם

הארץ הולך! הזהרו! סגרו דלתות ותריסים, עצמו עיניכם,

אשמו אזניכם; אסור לכם לקים צו מצות הכנסת אורחים—

צועק הפוה"צ (*). "שמרו על ילדיכם, שלא יבואו בד'

אמותיו"—מתרה ז'בוטינסקי. (**) אסור לכם ולהם לשמע את

קולו, הבל פיו מביא מגפה; שללו ממנו את זכויותיו,

צועקת כל האינטליגנציה פה אחד, את הזכות האנושית

האלמנטרית — זכות הבהירה.

עד מתי? עד אשר יבא העם הבזוי והשסוי וידפק

בהכנעה על דלתות שעורי הערב לעברית שלנו, ושם

ישבע לנו שבועת אמונים, שעוזב הוא ושוכח את הגלות;

את אביו ואמו הגלותיים, את שפתו ושירתו הגלותיים;

עוזב אותם, שוכח, מבזה ומגנה אותם.

(*) מקו"ק. (**) כנאום.

קנאות עורת ובטלנית זו כאן גרמה לקנאות לא פחות עורת ובטלנית שם בחו"ל: קנאות אידישסתית. גם שם, מעבר לים עומדים גנרלים וקוראים למלחמה. ובקול מפקדי צבא הם קוראים לאנשיהם: „די שפראכען פראגע מוז אויסגעקעמפט ווערען“. „די שפראכען פראגע איז די צענטראלע פראגע פין אונזער טאגעס ארדנונג“. אנו מתבוננים בכל הסערה המעושה הזו ואנו רואים גם בה הרבה מאונאה עצמית, מעשית פוליטית. כי הן בטוחים אנו שהמצביאים משני הצדדים רואים ויודעים כמונו, כמה עמוקים הם השרשים אשר חכו הקנינים הלאומיים האלה בלב העם וגם הם יודעים, כמונו, שלא ברצונו הטוב ולא על פי פקודה מגבוה או עצה מן הצד יותר העם, על אחת מהם. יודעים גם הם, שלא מספרם חי העם ולא עיפ השלחן ערוך שלהם יעשה את ההיסטוריה שלו.

ובכן שווי זכויות? לא, גם מלה זאת איננו אומרים. מרובים בינינו האנשים אשר היו רוצים לראות את השפות לא רק שוות בזכויותיהן, אלא גם בכחותיהן, שרוצים בכל לבם לעזור לבצור העברית בא"י. הם היו רוצים לראות את העברית, לפחות, בארץ אחת משרשה בהמון, כאידיש בחו"ל; שלפחות, בתוך קבוץ עברי אחד תהיה השפה הזו עליונה, ראשונה לשפות המדוברות. עליונה, אך לא שליטה במובן של דכוי ורדיפת שפות אחרות.

ארץ זו יכלה להיות א"י. אומרים אנו לאינטליגנציה הקנאית: הנה הונח כבר היסוד ואבן הפנה לתחית השפה

בא"י, הזהרו שבקנאותכם לא תמאיסו אותה ע"י הבונים שיבואו...

ולכן, חפש השפות! — זוהי קריאתנו. יבא העם ואל יפריעו לו אף רגע אחד מליצר הוא בעצמו את חיו החדשים; ואת היקר לו, ואת אשר יאהב העם יזכיה הוא פה במעשיו.

„שונאי-ציון“ זה השם אשר יקרא לנו אחרי כל הדברים האמורים (והן גם שמענו כבר שם זה באספות הפומביות שלפני הבהירות לאספה המיסדת), אך אם הבת ציון מחיבת, שנעשה את ארץ ישראל למקלט בטוח לספקולנטי ישראל, אם „ידידי ציון“ הם כל אלה, הקרואים לבנותה ואשר באמת רק חותרים הם תחת הבנין, אם ידידי א"י הם כל אלה אזרחי מושבותינו, אשר היום או מחר, אך סוף סוף, הן יביאו שואה על כלנו, אזי בוחרים אנו בעונג לשמע מפיהם גם שם זה, ובלבד. שיובלט וידגש הקו המבדיל והמפריד בינינו...

— — — מפלגתנו אומרת גלוי: הציוניות הפרוליטרית קושרת את התגשמות האידיאל הציוני בנצחון המהפכה הסוציאלית. רק בו, בנצחון זה, היא רואה את ערובת התקימות כל האידיאלים הפרוגריסיביים וגם הציוני, כמובן, במדה שגם הוא פרוגריסיבי.

אמונתה ובטחונה הרב הוא, שהציוניות תתגשם כציוניות סוציאליסטית, או שלא תתגשם כלל. ולכן היא תלחם נגד כל ציוניות אחרת בין הבורגנית ובין הפשרנית.

פרוליטרית. את כל אלה היא חושבת לא רק לבלתי מועילות, אלא גם למזיקות.

היא לא תחדל מקרא באזני כל חלקי העם העברי, העמלים, הרואים עכשיו את עזרתם היחידה בציוניות; העורים ראו, החרשים שמעו, והצבועים הסירו המסוה מפניהם והודו שכל המגדלים, שהציוניות הבעל-ביתית מקימה, פורחים באויר הם, שכל הבנין אשר הם אומרים לבנות אולי גדול והדור בחצונותיו הוא, אך יסודו הונח על מחסן אבק-שרפה, העלול בכל רגע להתפוצץ. חדלו לכם מן האדם, מאדיר עולם זה או אחר, הפשו דרככם ומצאו את דרך השלום עם העם השוכן כאן. זכרו, אשר עם כל כניסת "ידיד ציון" — אזרח, אשר ישכיל, "לגאל" יותר קרקע ולנצל את תושביה—רק חמר מפוצץ מתוסף תחת אבני יסוד בנינו.

הטובים שבציוניות יוכרחו סוף-כל-סוף להבין זאת. הן הבינו סוף האצילים הגאים והפרופיסורים היבשים שבגרמניה ובאוסטריה, שאין דרך הצלה אחרת לעמם, מלבד בהקמת גרמניה סוציאליסטית; ומדוע לא יבינו כזאת גם "אצילינו" ומלומדינו? האם לא גדול שברנו כשברם, והאם קטן אסוננו מאסונם, והאם לא עמוקה ירידתנו כירידתם?... ומדוע לא יבינו, שמטרתנו צריכה להיות עכשיו לא יצירת חברה עברית סתם, אלא באמת "חברה מעולה", חברה עובדת, חפשיה וניטרלית, בנויה על יסוד של אושר ושלום: שלום לא רק עם ממשלות אלא עם עמים. אך, הן הם לא יבינו. הן גם

הציוניות הפרולטרית-הפשרנית כמעט נואשה מהם. הן גם מכירים כבר שלא רק לעצתם המכוכמת, אלא גם למהאתם, לקול צעקת היאוש שלהם אין און קשבת, בחלונות הגבוהים" של הציוניות הרשמית (ראה דו"ח הועידה החקלאית במרחביה). הן גם צעירי-ציון בהול' כבר אינם יכולים לדור אתם בכפיפה אחת. לשלום עם המוני העובדים של העמים היושבים כאן אנו קוראים אותם, אך הן גם לנו עוד לא יושיטו כל-כך מהר יד לשלום. הציוניות הפרולטרית העובדת, אשר עינה פקוהה לראות את האמת המרה, המעציבה, אשר אזנה קשובה לשמע כבר, את הדפיקות הראשונות, המבשרות את התפרצות הר הגעש; השומעת את הדפיקות המאימות האלה בפריסה הערבית, אשר למדה כבר להעריך את ישובנו המנצל, היא צדיקה לנתק את כל קשריה עם הציוניות הבעל-ביתית. היא צריכה לחפש את כחותיה בפנימיותה, בה עצמה. לעזרה מן הצד אינה צריכה לחכות, ורק בדרכה היא—עליה ללכת. דרך זו, אולי, ארוכה היא, ואולי אינה מבטיחה גאולה קרובה ושלמה, אך דרך אחרת אין לפנינו. דרך ההצהרות והאיניציאטיבה הפרטית אינה דרך כלל, דרך זו מובילה למגמה אחרת, המרחיקה אותנו מהתגשמות שאיפתנו.

מפלגת פוע"צ המחודשה — דרכה לפנינו בשוחה וברורה. ע"י הבנה הדדית עם המוני הפועלים, תושבי הארץ, לאפשר כאן יצירת חברה עברית סוציאליסטית, עובדת, הפשיה, היה את חייה העצמיים, המלאים והשלמים.

חיה בה ההכרה וההרגשה שבשם שהפרוליטריט העולמי,
בלחמו בעד שחרור מעמדו, הוא נלחם עם זה גם בעד
שחרור כל האנושיות כלה, להצלתה ולאשרה של כל
החברה האנושית. כי בגורלו עלה להיות נושא האידאל
האנושי הכי פרוגרסיבי: בטול כל המעמדות בחברה;
יצירת חברה עובדת, חפשיה ושוה בכל. כך גם הפועל
העברי, בלחמו בעד עניני מעמדו הוא נלחם בעד עניני
כל חלקי העם העמלים. והפועל העברי המאורגן תחת
דגל „פועלי-ציון“, בלחמו נגד הציוניות הכללית ובהגינו
על הציוניות שלו הפרוליתרית, הוא נלחם עם זה
בעד האפשרות היחידה של התגשמות האידאל
הציוני. — — — —

מהחלטות האספה *

(א) האספה מטילה על המרכז להודיע לבדית העולמית ע"ד התחדשות פעולת המפלגה וגם שהיא מתנגדת לאינטרנציונל השני ונותרת על ב"כ בו.

(ב) כל זמן שהברית העולמית שולחת את ב"כ לאינטרנציונל השני אין המפלגה מכירה גם את הברית העולמית. על המרכז לבא בקשרי יחסים עם כל מפלגות פועיצ המכירים בעיקרי תכניתנו.

(ג) המפלגה מתנגדת נגוד גמור לציוניות הכללית ואינה משתתפת בכל מוסדותיה.

(ד) המפלגה מכירה את "אחדות עבודה" כאחד האגדות הפרופסיסיונליות. על חברי המפלגה להכנס להסתדרויות כ"א לפי מקצע עבודתו ולהשפיע בהן ברוחנו.

(ה) האספה מכירה, שהמפלגות והסתדרויות הפועלים הקימות בקרן לא החזיקו בכל האמצעים האפשריים לפתרון שאלת חסר העבודה. על המפלגה עורר את הפועלים ללחמה נמרצת נגד חסר העבודה.

(ו) האספה מסירה מעל הפרק את שאלת השעות, המפלגה עומדת על ההשקפה של חפשי השעות ותלחם נגד כל רדיפת איזו שפה שהיא.

(ז) האספה מכירה, שבשביל התגשמות שאיפותינו על הפועלים העברים בא"י ללכת יד ביד עם כל המוני הפועלים בארץ, בלי הבדל לאום. על המפלגה למצא דרך להתקרבות והבנה הדדית אתם.

(ח) האספה טביעה את התנגדותה לאספה המיסדת, העומדת להקרא, ומטילה על המרכז להתחיל בתעמולה נגדה בכתב ובע"פ.

(*) מסני סכות בלתי צפויות מראש לא יכלו לפרסם עתה דרך משרד מהאספה, אנו מוסרים, לכן, לע"ע רק את עקרי ההחלטות.